

Charakteristika toxikologie

Můžeme se setkat se dvěma různými přístupy toxikologických zkoumání.

Experimentální toxikologie

Experimentální toxikologie se zabývá studiem účinků, toxicity, míry poškození orgánů při podání známé látky. Zaměřuje se především na zkoumání dispozice látky v organismu, kinetiky účinku a následnou biotransformaci. Jsou zde však etické otázky a problémy, které je třeba mít na zřeteli při provádění studií.

Analytická toxikologie

Analytická toxikologie je zaměřena na identifikaci neznámých tox a jejich metabolitů. Využívá se zejména chemická identifikace pro diagnostiku otrav.

Otravy

Otravy můžeme rozdělit na **akutní** a **chronické**. Toxikologické zkoumání neznámé látky se provádí různými testy, které jsou vybrány na základě obecných zvyklostí a zkušeností a také dle klinických příznaků případné otravy.

Obory toxikologie

Ekotoxikologie

Ekotoxikologie zkoumá rizika zamoření životního prostředí toxickými látkami spíše z chronického hlediska, sleduje čistotu vody, vzduchu, půdy, možnost přenosu tox do potravin aj.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Ekotoxikologie.

Potravinářská toxikologie

Potravinářská toxikologie sleduje např. rezidua v potravinách konzervans, barviva, sladidla, mykotoxiny, antibiotika, nitrosoaminy aj. Existují normy a předpisy, které přesně stanovují jaké látky, případně v jakém množství, se mohou v potravinách vyskytovat.

 Podrobnější informace naleznete na stránce Potravinářská toxikologie.

Průmyslová toxikologie

Průmyslová toxikologie se zabývá především dodržováním pracovní hygieny. Do tohoto odvětví spadají ochrana pracovního prostředí a preventivní programy. I zde existují přesné normy a předpisy, které je nutno dodržovat.

Vojenská toxikologie

Vojenská toxikologie je speciální obor zabývající se bojovými otravnými látkami a chemickými látkami, které mohou být využity pro vojenské účely. **Klasifikace otravných látek:**

- **Letální otravné látky**
  - Nervově-paralytické látky
  - Zpuchýřující otravné látky
  - Dusivé otravné látky
  - Všeobecně jedovaté látky
- **Neletální látky**
  - Zneschopňující látky
  - Dráždivé látky
- **Potenciální otravné látky**
- **Fytotoxické látky**
- **Toxiny živočišného, rostlinného a mikrobiálního původu**

Klinická toxikologie

Klinická toxikologie se zabývá především o akutními otravami. Jedná se včasnou diagnostiku a léčbu otrav. Nejčastěji se setkáváme s otravami alkoholem, glykoly, rozpouštědly, předávkováním léčiv a abuzem drog. Dále se můžeme setkat s otravami anorganickými jedy, které však u nás nejsou tak časté. Spektrum tox je lokálně i časově proměnlivé.

Forenzní toxikologie

Ve forenzní toxikologii se můžeme setkat s velmi variabilními požadavky, uplatnění je tedy velmi široké. Jak již z názvu oboru vyplývá je zaměřen na zkoumání aspektů, při policejních vyšetřováních.

Odkazy

Zdroj

- BALÍKOVÁ, Marie. *Charakteristika toxikologie. Podobory* [online]. [cit. 2012-03-13]. <<https://el.lf1.cuni.cz/p23002269/>>.